

יום השמיעה

”רעש פוגע בהתפתחותי”

**הזכות להתפתחות ולהשתתפות בסביבה איכותית, מכבדת ובריאה
לקראת יוזמה אזרחית בדרך להתמודדות עם מפגעי רעש בסביבה**

”רעש פוגע בהתפתחותי” – מבוא

הירתמות למעורבות חברתית להתמודדות עם מפגעי רעש

יוזמה אזרחית להתמודדות עם מפגעי רעש בסביבה

משחקים ופעילויות לכיתות

סוגיות לדיון בעקבות המשל

מקורות ברשת בנושא מפגעי רעש

מבוא

רעשים קיימים תמיד בסביבתנו. החיים שלנו עשירים בקולות וצלילים מסוגים שונים, כמו רעש גלים, גשמים ורעמים, זיקוקי דינור, צפירות... האדם או בעלי החיים קולטים קולות אלה באמצעות חוש השמע, ומגיבים עליהם בהלימה לתחושה שהקול יוצר אצלנו, למסרים הסמויים והגלויים כחלק מהמידע שנאסף אצלנו.

עם זאת, ישנם מצבים בהם רעש הופך למטרד ואף פוגע בבריאותנו ובהתפתחותנו התקינה. יכולת השמיעה שלנו מושפעת מכל רעש. ההשפעה הגופנית העיקרית של רעש היא על יכולת השמיעה שלנו. רעשים סביבתיים יכולים לגרום לפגיעה בשמיעה ולהביא אף לאיבוד יכולת השמיעה.

פגיעה ביכולת השמיעה משמעה פגיעה בזכות של כל אחד מאיתנו להתפתחות תקינה ולחיים ראויים בסביבה בה הזכות לחיים היא אמת מידה איכותית המוענקת לכל אדם, מבוגר או צעיר. למפגעי רעש בסביבה השפעות נוספות על גופנו, על מחשבותינו ועל נפשנו. חשיפה ממושכת לרעש מחמירה נזקים שונים – מחלות שונות, שיקולי דעת מוטעים עייפות, חוסר שקט, קשיי ריכוז והשפעות רגשיות.

במדינת ישראל קיימים חוקים שמטרתם להגן על התושבים ובמיוחד על ילדים ונוער מפני מפגעי רעש שונים. החוקים עוסקים בגורמים השונים לגרימת רעש, ובענישה על גרימת רעשים שונים. מידע על חוקים אלה מצורף בקישורים המופיעים בהמשך.

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר לארגון לימודים
הפיקוח ליישום חוק זכויות התלמיד
www.education.gov.il/zchuyot

ישנה חשיבות רבה באיתור של מפגעי רעש בסביבתנו , טיפול בהם והפסקתם בכל דרך אפשרית . מפגעי רעש שכחים בסביבה כוללים – רעשי מוסיקה מבתים פרטיים , רעשי תיקונים ושיפוצים של בניינים , רעשי מזגנים , רעשי אזעקות של רכבים , רעשים שמקורם בתנועת רכבים , רכבות או כלי תעופה , מוסיקה בדיסקוטיקים , רעשים במגרשי ספורט ועוד מגוון רעשים הנוצרים על ידי אנשים.

טיפול במפגעי רעש מאפשר טיפוח איכות החיים להן אנו זקוקים בטווח הקצר כגון אפשרות למנוחה, קריאה, הכנת שיעורי בית , צפייה בתוכנית טלוויזיה או שיחה , והתנהלות רגועה ולא עצבנית.(מפגעי רעש גורמים לעיתים קרובות להרגשת עצבנות , כעס ותסכול). כל אחת וכל אחד יכול לתרום לשינוי המצב – הורדת ווליום המוסיקה שאנו שומעים , לא לצעוק לחברים בקצה הרחוב, לבקש מההורים לכבות את מנוע הרכב כאשר איננו בנסיעה , להרגיע את הכלב הנובח שלנו, לא לטלטל או לזרוק חפצים ברחוב (פחי זבל, בקבוקים, נפצים).

התהליך המוצע לעיל עוסק **במיפוי וטיפול במפגעי רעש בסביבה הבית ספרית** , הקהילתית או העירונית, והוא מבוסס על מספר מטרות:

1. יצירת מודעות של התלמידים למפגעי רעש בסביבה ולהשפעתם על כל אחד מאיתנו.
2. העמקת תחושת ההשתתפות והאכפתיות ליחיד ולקבוצה בסביבה בה אנו חיים .
3. פיתוח אחריות אישית ואזרחית לחובות המוטלות עלינו במימוש הזכות של כל אדם להתפתחות איכותית וראויה (בהקשר למפגעי רעש).
4. הובלת יוזמה אזרחית בית ספרית בדרך להתמודדות עם מפגעי רעש בסביבה .
5. הרחבת השותפות של תלמידים באחריות ובהשפעה על הסביבה בה הם חיים .

הירתמות למעורבות חברתית להתמודדות עם מפגעי רעש

ביום ה- 25/5 נציין יום השמיעה.

לקראת יום זה אנו מציעים לבתי ספר הובלת יוזמה אזרחית ייחודית שתיצור מודעות לחשיבותו ולמסריו של יום השמיעה מחד , ותעצים תהליכי שותפות , מעורבות ונתינה חברתית בקרב תלמידות ותלמידים בחברת הילדים , בבית הספר ובקהילה מאידך .

בית הספר ייבחר במסגרת ובדרכים ליישום היוזמה המוצעת לעי ל. אנו מציעים מתן תמיכה וליווי לבתי ספר שיהיו מעוניינים להוביל יוזמה זו על ידינו .

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר לארגון לימודים
הפיקוח ליישום חוק זכויות התלמיד
www.education.gov.il/zchuyot

להלן שלבי הפעילות המומלצים (תרשים זרימה מצורף בהמשך)

1. חקר נושא מפגעי הרעש בסביבה והשפעתם על התפתחות בני אדם – צעירים ומבוגרים.
חקר הנושא יכלול את הסוגיות הבאות (מקורות ביבליוגרפיים מוצעים בהמשך) –
  - א. מהו רעש – מונחים מרכזיים, מקורות הרעש, השפעות רעש על האדם.
  - ב. חוקים שעוסקים בנושא הרעש – על המותר והאסור בגרימת רעש סביבתי כדוגמת עוצמות רעש מותרות במצבים שונים (התקהלויות בני אדם, השמעת מוסיקה בבתי פרטיים). בהמשך ישנם קישורים ל חוקים למניעת מפגעים והחוק למניעת מפגעים סביבתיים.
  - ג. סוגים של מפגעי רעש בסביבה כדוגמת דיבור בקול רם, שימוש בנגנים, רעשים ממסעדות ואולמות אירועים, רעשי מפוחים המפנים עלים, שיפוצי כבישים וכן הלאה.
  - ד. הצעת יוזמות יצירתיות וחדשניות להתמודדות עם השפעת מפגעי רעש סביבתיים בבית הספר ובקהילה.
2. מיפוי הסביבה הבית ספרית, הקהילתית או העירונית לאיתור מפגעי רעש שונים תוך התבססות על תהליך החקר שלעיל.
3. לאחר תהליך המיפוי מוצע להתמקד באחד ממפגעי הרעש שאותרו ולבחון – מקורות הרעש, השפעותיו על הסביבה ועל האנשים, גיבוש יוזמות פעולה אפ שריות להפחתת הרעש וגיבוש תוכנית מעשית ליישום אפשרי של ההצעות שהוצגו. אנו מדגישים את חשיבות המשגה של התהליך בשפה של זכויות, אחריות וחובות. המשגה זו חשובה על מנת להמחיש לילדים שיוזמה אזרחית להתמודדות עם מפגעי רעש למען כל פרט וכלל הקהילה משמעה מימוש של זכויות כל אדם מחד ולקיחת אחריות אישית וחברתית מאידך. אלה כרוכים כמובן במילוי חובות רלוונטיות לשמירה על איכות החיים לטווח הקצר והארוך. לדוגמה: בבית הספר הפחתת מפגעי רעש תאפשר מימוש הזכות ללמוד של כל התלמידים. האחריות האישית והחברתית שלנו היא להימנע מגרימת רעשים היוצרים מטרדי רעש ולדאוג להפחתת פגיעתם של מטרדים אלה. אחריות זו כרוכה בחובות כגון: דיבור נינוח ומכבד ללא צעקות, אי גרירת שולחנות וכסאות, ציפוי הקירות בקישוטים וחומרי למידה (ציפוי כזה מפחית הדהוד של רעשים ומשפר שמיעה) וכמובן התרעה לגורמים הרלוונטיים על מפגע י רעש חריגים. (טבלה מסייעת לתהליך המיפוי מצורפת בהמשך).

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר לארגון לימודים
הפיקוח ליישום חוק זכויות התלמיד
www.education.gov.il/zchuyot

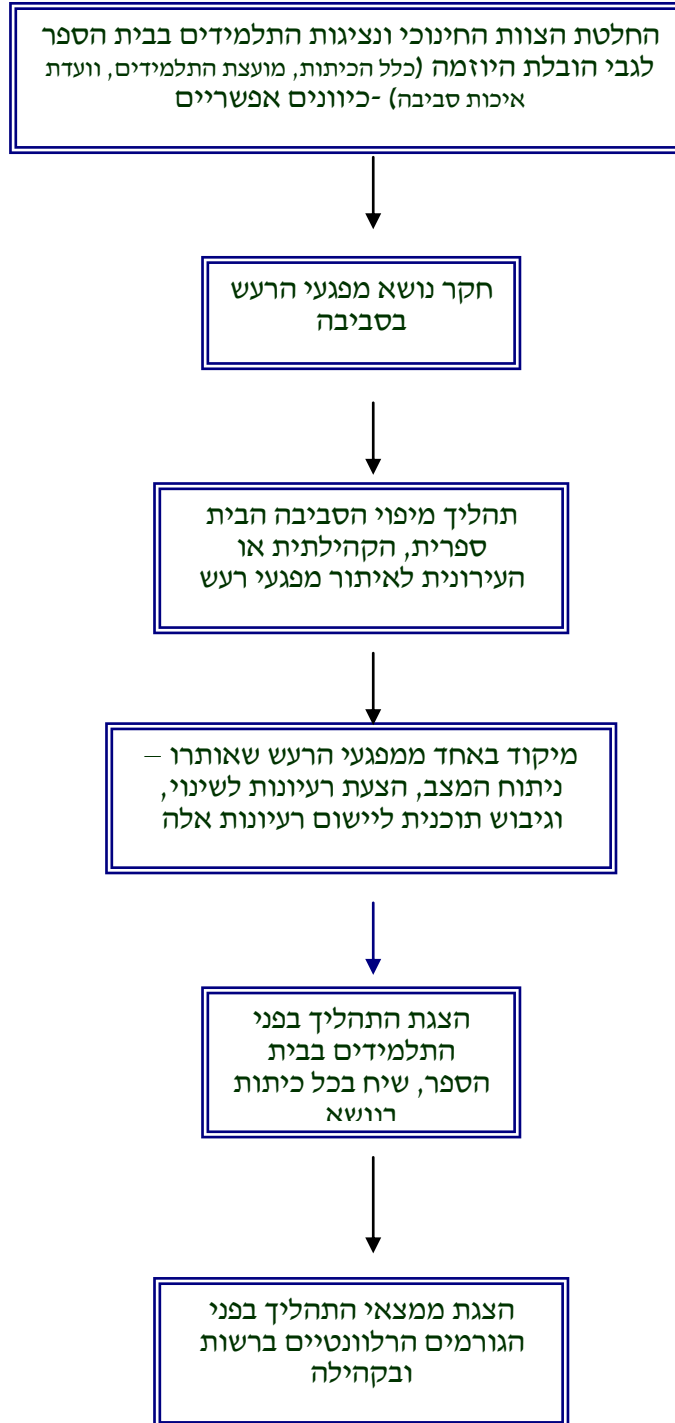
4. הצגת המיזמים בבית הספר – ההצעות והמיזמים להתמודדות עם מפגעי רעש יוצגו בפני כלל התלמידים בבית הספר. כל תלמיד יתבקש להחליט ביחס לכל מיזם – האם המיזם מציע שינוי משמעותי? האם יישום המיזם ישפיע עלינו ו כילדים? האם ניתן יהיה ליישם מיזם זה? משובי כלל התלמידים יסוכמו, ויילקחו בחשבון בהמשך תהליך הצגת המיזמים בפני הגורמים השונים כמפורט בסעיף 6.
5. בעקבות הצגת המיזמים מומלץ לקיים בכל הכיתות פעילויות ודיונים על האחריות האישית של כל תלמיד ועל האחריות הקבוצתית של כולנו לדאוג לכך שמפגעי רעש בסביבתנו יפחתו במידה הרבה האפשרית, על השפעת הרעש על התפקוד שלנו, ועל היחס לאנשים ששמיעתם נפגעה. (פעילויות מצורפות בהמשך)
6. הצגת תוצרי העבודה עם הנהלת בית ספר בפני גורמי חוץ בית ספריים הנוגעים לנושאי היוזמה: ברשות מקומית, מפעלים בסביבה, וכו'.

המשגת המיפוי וההצעות בשפת הזכויות			הצעות לשינוי	השפעות אפשריות על הסביבה	מקורות הרעש	מפגע הרעש
החובות	האחריות	הזכות				

הזכות שלך...שלי...של כולנו

יוזמה אזרחית להתמודדות עם מפגעי רעש בסביבה-תרשים זרימה :

הובלת התהליך המוצע

1. מומלץ להקדיש לתהליך זה מספר מפגשים של הצוות או הקבוצה המובילה על מנת לאפשר לתלמידים לקיים תהליך חקר , מיפוי וגיבוש הצעות לשינוי שיהיה משמעותי.
2. את ההצעות לשינוי ניתן יהיה לשלוח לנציג המתאים ברשות המקומית, או לנציג רשמי אחר העוסק בתחום ולהזמין/ה לבית הספר לדיון בנושא.
3. בתי ספר שיהיו מעוניינים יוכלו לקבל סיוע וליווי לתהליך מיוסי מיכל המדריך המחוזי ליישום זכויות התלמיד.
4. נשמח לפרסם באתר משרד החינוך בתי ספר חומרים ותוצרי למידה , חקר ופעילות שהתרחשו בבית הספר .
5. החומרים יועלו לאתר הפיקוח ליישום זכויות התלמיד במשרד החינוך (פרטים לפנייה למדריך המחוזי ליישום זכויות התלמיד).

משחקים ופעילויות לכיתות

כל אחד והרעש שלו

מה להכין מראש?

לצורך פעילות זו יש להכין מראש תק ליטור (דיסק) שעליו יוקלטו מראש צלילים שונים כדוגמת מטוס ממריא, מוסיקה חזקה, פעילות מקדחה, רעש מפוח, תנועת רכבת, ציוץ ציפורים ועוד צלילים השכיחים בחיי היום יום בסביבתנו. בנוסף, יש להכין מכשיר להשמעת הדיסק.

הפעילות בכיתה

במסגרת הפעילות המורה תשמיע בכל פעם את אחד הצלילים המוקלטים. כל ילד יקבל דף, ויתבקש להתייחס לכל אחד מהצלילים הללו, ולציין האם עברו צליל זה הוא רעש מטריד או שלא. לאחר סיום השמעת הצלילים השונים יציגו הילדים את ההתייחסות שלהם לכל אחד מהצלילים שהושמעו.

ניתן לרכז את תגובות הילדים, ולבחור את הצלילים שנחשבו למרעישים ולמטרידים ביותר מבין כל אלה שהושמעו.

בעקבות הפעילות הזו ניתן לברר עם הילדים את הסוגיות הבאות:

1. מתי צליל מסוים נתפס על ידינו כרעש בעוד צליל אחר לא נתפס כך?
2. כיצד צליל מרעיש משפיע על האופן בו אנו מתנהגים בבית הספר או בבית?
3. מה אני עושה כאשר אני נתקל/ת בצליל מרעיש שמטריד ומקשה עלי?
4. למה הצלילים שהגיעו למקומות הראשונים במשחק נחשבו למרעישים ולמטרידים ביותר עבור רוב הילדים?

חומר למחשבה

צלילים שונים בסביבתנו יכולים לחוות כרעש עבורנו או עבור אחרים. ישנה שונות בדרך בה אנו חווים אותם. על מנת ל כבד את בני האדם סביבנו החווים צלילים שונים כרעשים מוטלת עלינו האחריות להיות רגישים לשונות הזו. עלינו לנסות ולברר עימם האם צלילים מסוימים נתפסים עבורם כמקור רעש מטריד, ולהפחית עוצמות של צלילים כאלה (לדוגמה: אם אני אוהב לשמוע מוסיקה חזק מאד אך אחד מבני משפחתי חווה זאת כרעש עלי להתחשב בו ולהפחית את עוצמת המוסיקה או לדאוג שהחדר בו אני שומע את המוסיקה יהיה אטום ככל האפשר).

"בנעליו של כבד שמיעה"

מה להכין מראש?

מספר אוזניות ואטמי אוזניים המפחיתים באופן משמעותי את יכולת השמיעה.

הפעילות בכיתה

חצי מהילדים בכיתה יקבלו אוזניה או אטמי אוזניים, ויתבקשו לחבוש או לשים אותם. המורה תציע מספר פעילויות שאותן יש לקיים בזוגות של ילד שומע וילד "כבד שמיעה" –

1. הילדים יתבקשו לנהל ביניהם שיחה קצרה.
  2. הילדים יתבקשו לשחק יחד משחק "תופסת" או "מחבואים".
  3. הילדים יתבקשו להכין יחד ציור משותף.
- ניתן להציע עוד משימות בהתאם לזמן העומד לרשות הפעילות. חשוב לאפשר לכל ילד להיות בצד השומע ובצד "כבד שמיעה", ולכן לאחר ביצוע חלק מהמשימות הילדים יתחלפו. בעקבות הפעילות ניתן לברר עם הילדים את הסוגיות הבאות –

1. איך הרגשתי בתור שומע בפעילות המשותפת עם הילד "כבד שמיעה"? (ניתן להתייחס לרגשות כמו תסכול או כעס ולרצון להפסיק את הפעילות או לחילופין למצוא את הדרך לתקשורת הטובה ביותר)
2. איך הרגשתי בתור כבד שמיעה בפעילות המשותפת עם הילד השומע? (גם כאן ניתן להתייחס לרגשות ולמחשבות שהיו לי בזמן המשחק)
3. האם היו פעילויות שהיה יותר קל לעשות ביחד? אם כן – מדוע?
4. האם היו פעילויות שהיה יותר קשה לעשות יחד? אם כן – מדוע?
5. האם למדתי משהו חדש מהפעילות?
6. מה האחריות שלי ושלנו כשומעים כאשר אנו פוגשים ומנהלים קשר עם אדם כבד שמיעה?

חומר למחשבה

חויית המפגש בין אנשים כבדי שמיעה ואנשים שומעים היא חויית מפגש בין שווים ושונים. מפגש בין אנשים בעלי שונות יכול להיות מתסכל ומכעיס ולעורר קונפליקט דווקא בגלל אותה שונות, ויכול להיות מרתק ומקשר.

היכולת לקיים קשר מכבד ומשמעותי בין אנשים שונים ביכולות השמיעה שלהם מחייבת הכרה והבנה את האחרים. הנחת היסוד היא שכולנו שונים, וכדי להתחבר וליצור טוב עבור כולנו, עלינו להכיר את החוזקות והחולשות אצלנו וגם אצל כל האחרים לצדינו. בירור הדרכים לתקשורת טובה והכרה בזכויותיהם של כל בני האדם להיות שותפים משמעותיים בקבוצה ובחברה ולחיות בסביבה מכבדת וראויה יביאו לא רק לחיברות אלא לתקשורת משמעותית לאורך זמן.

”קופוניה או הרמוניה?”

מה להכין מראש?

יש להכין כלי נגינה או כלים אחרים המייצרים צלילים . ניתן לבקש מהילדים שיביאו כלים או חפצים כאלה מהבית או להכין אותם יחד בכיתה . כלי נגינה או כלים בהם ניתן להשתמש (משולש, תוף קטן, משרוקית, קופסה ובה גרגירי שעועית וכן הלאה).

הפעילות בכיתה

הפעילות מיועדת לתלמידי כיתות הצעירות , ומטרתה להמחיש כיצד צלילים נעימים יכולים להפוך למטרד רעש. וכיצד נדרשת מאיתנו אחריות ואף שותפות כדי למנוע מצבים כאלה . כל ילד שבידו כלי יוזמן לנגן בו או להפיק ממנו מספר צלילים . הילדים יוכלו לחוות דעתם על הנגינה. לאחר מכן, המורה תבקש מכל הילדים לנגן או להשתמש בכלים אותם הביאו בו זמנית. בעקבות כך המורה תשוחח עם התלמידות והתלמידים :

1. מה היתה התחושה כשכל ילד ניגן לחוד על הכלי שלו?
2. כיצד הרגישו כשכולם ניגנו יחד?
3. מי הרגיש לא נעים ומדוע?
4. מה ניתן לעשות על מנת שהצלילים המעניינים של כלי הנגינה לא ילכו לאיבוד ברעש שנוצר כשכולם ניגנו יחד ? אם הילדים יציעו רעיונות ניתן לבחון אותם בפועל בכיתה או בקבוצה.
5. מה אפשר ללמוד על האחריות האישית והאחריות הקבוצתית שלנו בנוגע לגרימת רעש בסביבה? (אם כולנו ניקח אחריות אישית ואחריות קבוצתית משותפת על הרעשים שאנו גורמים, נוכל להפחית אותם ואף להפוך אותם לצלילים נעימים כמו בלהקת זמר)
6. מה אפשר ללמוד על שותפות בנוגע לגרימת רעש בסביבה ? (שותפות יכולה להפוך רעש מטריד לצלילים נעימים והדוגמה הבולטת ביותר היא המוסיקה של תזמורות שמורכבת מצלילים של כלי נגינה רבים אשר נשמעת נעימה לאוזן בגלל הנגינה המשותפת והתיאום)

משל מרוץ הצפרדעים / כותב אנונימי

היה היה פעם מרוץ צפרדעים.
המטרה הייתה להגיע לקצה העליון של מגדל גבוה.
הרבה אנשים התכנסו כדי לראות אותם ולתמוך בהם,
המרוץ החל !!!
למעשה, האנשים לא האמינו שהצפרדעים מסוגלות להגיע עד
למעלה.
כל המשפטים שנשמעו היו מסוג:
"אין טעם !!!"
הן לא יצליחו אף פעם !!!
הצפרדעים התחילו לאט לאט להתייאש, חוץ מאחת שהמשיכה לטפס.
האנשים המשיכו:
"...באמת חבל על הזמן !!! הן לא יצליחו לעולם !..."
הצפרדעים החלו לאט לאט להרים ידיים, חוץ מאחת שהמשיכה למרות הכל .....
לבסוף, כולן נטשו את המרוץ חוץ מהצפרדע הזאת שלבד, במחיר של מאמץ עצום,
הגיעה למעלה.
האחרות, נדהמות, רצו לדעת איך היא עשתה זאת.
אחת מהן התקרבה כדי לשאול אותה איך היא עשתה זאת כדי לסיים את המרוץ.
וגילתה שהצפרדע הייתה ...
חירשת ! ...
לכן, אל תקשיבו לאנשים שיש להם את ההרגל המגונה להיות פסימיים.
הם גונבים את מירב התקוות מלבכם !
תזכרו את הכוח שיש למילים שאתם שומעים או שאתם קוראים.
והיו תמיד חיוביים !
היו תמיד חרשים כשמישהו אומר לכם שאתם לא יכולים להגשים את החלומות שלכם.

סוגיות לדיון עם הילדים בעקבות המשל

1. מתי השקט מסייע לנו ? (לדוגמה : יש אנשים שנחוץ להם שקט מירבי לשם הכנת עבודה הדורשת ריכוז)
2. האם רעש יכול לסייע לנו במצבים מסוימים ? אם כן – מתי? (לדוגמה : קריאות עידוד יכול לעזור להצליח במשימה ספורטיבית)
3. האם חשוב לדעתך להקשיב לכל מה שקורה סביבנו ? מתי חשוב שנקשיב לסביבה ולצלילים שהיא מייצרת? למה? (לדוגמה : חשוב שנקשיב היטב לצלילי מכוניות מתקרבות כאשר אנו עומדים לחצות כביש)
4. מתי חשוב שלא נקשיב לסביבה ולצלילים שהיא מייצרת ? למה? (לדוגמה : ראוי שלא נקשיב לצעקות ולקללות במשחק כדורגל כלפי שחקן או שופט)
5. מתי ולמי עלינו להיות "חירשים"? מדוע?
6. "מה הסיפור שלך" ....מתי הקולות בסביבה מסייעים לנו ? ....מתי הקולות בסביבה מפריעים לנו? מהו סולם התגובות המכובד שנבחר כדי להשקיט קולות המפריעים לנו? ...

מקורות ברשת בנושא יום השמיעה

קישורים:

זכויות ילדים למניעת סביבות חיים עם מפגעי רעש

אמנת זכויות הילד

Noise induced hearing loss in children

פגיעה ביכולת השמיעה של ילדים עקב גורמי רעש

Hear by Right- The National Youth Agency

Hear by Right in Health Services: Children and Young People's participation in PCTs

Planning to protect children against hazards pdf

Hear by Right and Housing - Building children and young people's participation to help make where they live a better place

Hear by Right - standards for to improve their practice and policy on the participation of children and young people

Involving children and young people – an introduction (March 2009)

Act by Right, a skills workbook developed with young people and accredited by ASDAN to take effective action and make change happen

השפעות רעש על יכולות הקריאה של ילדי גן

http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURL&_udi=B6WJ8-45FCBX9-17&_user=10&_coverDate=03%2F31%2F2000&_rdoc=1&_fmt=high&_orig=search&_sort=d&_docanchor=&_view=c&_searchStrId=1279923699&_rerunOrigin=scholar.google&_acct=C000050221&_version=1&_urlVersion=0&_userid=10&md5=9c08843eec681e7e4b68ce8956f1a6f8

Elementary school children's knowledge and intended behavior toward hearing conservation

eHow.com - Right To Hear
Noise-induced hearing loss in children

 מידע בסיסי :

[ארגון בקול – ארגון כבדי שמיעה ומתחרשים](#)

[המכון לקידום החירש](#)

[משרד הבריאות](#)

[דובר צה"ל – "חולף ליד האוזן"](#)

[משרד החינוך, אגף חינוך מיוחד, הפיקוח על תלמידים לקות השמיעה](#)

 חוקים ותקנות למניעת מפגעי רעש

החוק למניעת מפגעים סביבתיים

http://www.snunit.k12.il/www_teva/law/israel/13.html

תקנות למניעת מפגעים (מניעת רעש)(תיקון), התש"ע - 2010

<http://www.nrg.co.il/images/yarok/raash.doc>

תקנות למניעת מפגעי רעש

http://www.sviva.gov.il/Enviroment/Static/Binaries/law/raash03_1.pdf

החוק למניעת מפגעים

http://www.snunit.k12.il/www_teva/law/israel/11.html

תקנות למניעת רעש 2005

<http://www.justice.gov.il/NR/rdonlyres/09E81542-40F0-411D-845F-758D7DD0595E/3733/688.pdf>

הבחנה בין רעש חזק לבין רעש בלתי סביר

http://www.police.gov.il/meida_laezrach/meida_clali/sviva/Pages/rahsh.aspx

חוק עזר לירושלים (מניעת רעש), התשס"ז-2007

http://www.jerusalem.muni.il/jer_sys/publish/files/19492/12827955.doc

מקורות ברשת בנושא מפגעי רעש

מהו רעש ?

<http://lib.cet.ac.il/pages/item.asp?item=2878>

<http://www.speechandlanguage.com/article/june2004.asp>

הרעש בסביבה בה אנו חיים. דפי מידע לאיכות הסביבה. 1993. 17-18 : 73
משרד איכות הסביבה, מרכז מידע, הרעש בסביבתנו.

מהו רעש, המותר והאסור בנושא מפגעי רעש

<http://www.adamteva.org.il/?CategoryID=641&ArticleID=632>

מפגעי רעש בסביבה והדרכים להפחתתם

http://www.snunit.k12.il/heb_journals/biosfera/2409012.html

השפעת מופעי רוק ומוסיקה על ירידה ביכולת השמיעה

<http://heinonline.org/HOL/LandingPage?collection=journals&handle=hein.journals/indana68&div=46&id=&page>

רעש הופך למטרד ולמפגע סביבתי

<http://www.adamteva.org.il/?CategoryID=641&ArticleID=632&sng=1>

פגיעת זיהומי רעש על הבריאות האנושית

<http://deafnotes.com/ubb/ubbthreads.php?ubb=showflat&Number=560>

השפעת הרעש על הסביבה – איגוד ערים לאיכות סביבה

<http://www.hermon.com/safety/noise3.htm>

